

Den næste sag på dagsordenen var:

8) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om folkekirkens lønningsvæsen m.m.

(Lovforslag nr. L 85. Fremsat 28/1 82. Første behandling 12/2 82. Betænkning 15/4 82).

Der var stillet 3 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 og 2, § 1, således ændret, ændringsforslag nr. 3 og § 2, således ændret,

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension. (Om fondsanbringelse).

(Lovforslag nr. L 174. Fremsat 31/3 82).

Sammen med denne sag foretoges den næste på dagsordenen opførte sag, nemlig:

10) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om Lønmodtagernes Dyrtidsfond. (Om fondsanbringelse).

(Lovforslag nr. L 175. Fremsat 31/3 82).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Bakholt (S):

Det, der er hensigten med de to lovforslag, er at ændre reglerne vedrørende de anbringelsesmuligheder, de to fonde har. Vi skal være opmærksomme på den ændrede struktur, der er sket for samfundsopsparing, og at den i sig selv nødvendiggør de ændringer, der er tale om her. Det er nødvendigt, at fondene får mulighed for at placere den kapital, de har i deres opsparing, og får den placeret, hvor der er behov for det. Der er jo allerede nu gennemført ændringer i forsikrings- og pensionslovgivningen, så disse institutioner i højere grad end tidligere kan placere midler i bl.a. erhvervslivet. Det er på linje med den lovgivning, der er gennemført, at vi foreslår, at der skal gennemføres ændringer i ATP-loven og i loven om Lønmodtagernes Dyrtidsfond, sådan at de får de samme muligheder.

Vi er i socialdemokratiet af den opfattelse, at det er nødvendigt, at der foretages disse ændringer. Vi har gennemført en lovgivning vedrørende indeksoptioner, og det må være rimeligt, at de to fonde får mulighed for at placere nogle af deres midler i indeksoptioner, og det vil også være rimeligt, at de får mulighed for at foretage mere risikoprægede investeringer, end de gør i dag.

Det er to meget betydningsfulde fonde, Lønmodtagernes Dyrtidsfond og ATP-fonden. De regler, de skal arbejde efter, må ikke være statiske, de må følge den udvikling, der i øvrigt foregår i samfundet, da de to fonde er en meget vigtig del af vort samfundsliv og de skal have mulighed for at foretage de dispositioner, der er behov for. Vi kan tilsige støtte til lovforslagene, som de er fremsat her.

Ninn-Hansen (KF):

Hensigten med de to lovforslag må jo være at give adgang til, at ATP og dyrtidsfon-

[Ninn-Hansen]

den kan investere i indeksobligationer. Vi var ikke tilhængere af indeksobligationerne i den udformning, de fik. Vi syntes, at lovgivningen blev dårligt forberedt, at man ikke i tilstrækkelig grad havde sikret den nødvendige konsekvenslovgivning for at få gennemført muligheden for investering i disse obligationer. Men når en lovgivning er gennemført på dette område, må det selvsagt også være sådan, at disse to institutioner, ATP og dyrtidsfonden, kan investere i indeksobligationer. På det punkt kan vi altså deltage i en lovgivning.

Jeg går ud fra som givet, at arbejdsministeren her kan stå op og meddele, at der foretages selvfølgelig intet som helst opkøb af indeksobligationer fra ATP eller dyrtidsfonden, så længe loven ikke er vedtaget og trådt i kraft. Det må være en given ting, at man ikke kommer her med en lovgivning, og så kan de pågældende forinden gøre, hvad de vil. Det er jeg overbevist om at arbejdsministeren er ganske enig med mig om.

Der er et yderligere forslag, hvis begrundelse er, at man vil ligestille ATP og dyrtidsfonden med pensionskasser og forsikringselskaber. Men er det nu en ligestilling, man opnår igennem det forslag, som arbejdsministeren fremkommer med? Man må også se på, om der er andre punkter, hvor ATP og dyrtidsfonden har en favørstilling i forhold til pensionskasser og forsikringselskaber. Det har de jo. Ved investeringer i de enkelte selskaber må de andre nøjes med 15 pct., mens ATP og dyrtidsfonden tilsammen kan investere 20 pct. Det er ikke lighed.

Jeg har forstået, at regeringen er interesseret i at se på hele spørgsmålet om, i hvilket omfang der skal være adgang for pensionskasser og forsikringselskaber til at investere, idet man er interesseret i, at de i højere grad kan investere i erhvervslivet. Vi har sagt i det konservative folkeparti, at det er vi interesseret i at drøfte med regeringen. Derfor mener jeg, at man bør vente med at gennemføre dette punkt i forslagene, indtil vi får en samlet løsning vedrørende investeringerne i erhvervslivet. Man kan tilstræbe en ligestilling, men man vil ikke få den, hvis man gennemfører dette forslag, for der bliver som nævnt på ét punkt en favørstilling for ATP og dyrtidsfonden, og det ønsker vi ikke.

Desuden er der også på andre punkter diskussioner med hensyn til fonde. Vi kan se

i dag, hvordan en af landets største virksomheder, der har en stigende eksport, på sin generalforsamling udtalte en ængstelse for alt det, der svirrer af rygter med hensyn til beskatning af fonde. Jeg mener også, at dette punkt må være afklaret, inden vi begynder at tænke på at foretage noget videregående med hensyn til ATP og dyrtidsfonden. Det bør være en samlet løsning, som regeringen må lægge op til, når det passer den. Vi andre er parate til at se på spørgsmålene.

Vi kan fra det konservative folkepartis side sige, at vi er indstillet på at medvirke til lovforslagene, i det omfang det drejer sig om at give mulighed for at investere i indeksobligationer, men det andet bør vente.

Ellemann-Jensen (V):

Der er jo to elementer i lovforslagene her: dels det, der drejer sig om mulighederne for, at ATP og dyrtidsfonden kan investere i indeksobligationer, dels spørgsmålet om det, man kalder mere risikoprægede investeringer.

Hvis vi først tager det med indeksobligationerne, så er det besynderligt, så sent regeringen er ude her. Som bekendt starter man i dag på fondsbørsen med noteringen af indeksobligationer. Man fornemmer en ganske usædvanlig dårlig koordination af arbejdet i regeringen, når vi først i dag skal behandle et forslag, der skal give de fonde, man fra starten har udråbt til at være de store opkøbere, mulighed for at være opkøbere. Det er meget foruroligende. Jeg forstod, at hr. Ninn-Hansen også var foruroliget over at se i dagspressen, at direktøren for Lønmodtagernes Dyrtidsfond vil blæse på lovgivningen og købe indeksobligationer på termin, som det siges. Det er dog på kanten af lovgivningen. Der bør være grænser for, hvor meget vi skal finde os i at blive gjort til grin herinde i folketinget.

I virkeligheden er det vel et spørgsmål, om det overhovedet er nødvendigt at ændre på lovgivningen for at give ATP og dyrtidsfonden mulighed for at købe indeksobligationer. Hvorfor skal man specielt angive indeksobligationer som et investeringsobjekt, når man i forvejen udtrykkeligt nævner obligationer? Det kan det være svært at se, men hvis regeringen finder det nødvendigt, at det står i

[Ellemann-Jensen]

loven, så skal vi da gerne bidrage til at få det ind i loven.

Vi har også været modstandere af indeksobligationerne, men vil selvfølgelig ikke stille os i vejen for, når de nu er indført på markedet, at ATP og dyrtidsfonden får mulighed for at købe indeksobligationer.

Med hensyn til forslaget vedrørende det, man kalder mere risikoprægede investeringer, henviser arbejdsministeren i sin fremsættelsestale til, hvad der kaldes indstillinger fra bestyrelsen for ATP og bestyrelsen for Lønmodtagernes Dyrtidsfond. Som ordlyden er, får man nærmest det indtryk, at der er tale om enstemmige indstillinger fra bestyrelserne. Jeg skal spørge arbejdsministeren, om der er tale om en enig indstilling fra ATP-bestyrelsen i denne sag.

Når man kigger på, hvordan man har formuleret beskrivelsen af de forskellige aktiver, man nu skal kunne købe, er der noget, der tyder på, at man ikke rigtig har tænkt sig ordentligt om. Når det f.eks. drejer sig om ATPs anbringelsesmuligheder, siger man udtrykkeligt – i god tråd med, hvad der tidligere er vedtaget her i folketinget – at fonden kun må købe børsnoterede aktier. Men dernæst siger man, at den også må købe anparter og en hel masse andre ting. Der er noget besynderligt ulogisk ved, at ATP ikke må købe unoterede aktier, men gerne må købe unoterede anparter i anpartsselskaber med en kapital på 30.000 kr. Det er der ganske enkelt ingen sammenhæng i, så mon ikke man har været lidt for hastig med sin beskrivelse af disse ting?

Man angiver, at man vil have en ligestilling imellem pensionskasser og forsikrings-selskaber og så ATP og Lønmodtagernes Dyrtidsfond. Som hr. Ninn-Hansen allerede har beskrevet, er det jo et spørgsmål, om der eksisterer en sådan ligestilling, og man kan da også nævne, at der ikke tidligere har været en sådan ligestilling, så det er i hvert fald et nyt argument at trække ind.

I den forbindelse kunne man nævne, at skulle der være ligestilling, så skal man i hvert fald også have sikkerhed for, at f.eks. direktøren for Lønmodtagernes Dyrtidsfond ikke kan sætte sig ind i bestyrelser i selskaber, hvori dyrtidsfonden opkøber aktier. Derved ville han få samme stilling som f.eks. forsikringsdirektører, bank- og sparekassedirektører samt pensionskassedirektører. De

må ikke sætte sig ind i bestyrelser, hvor de har opkøbt aktier. Hvorfor i alverden må direktøren for Lønmodtagernes Dyrtidsfond så? Her er vist tale om en svips i den oprindelige lovgivning om Lønmodtagernes Dyrtidsfond, som man passende kunne have rettet, når man nu alligevel vil til at rette på lovgivningen på forskellige områder.

Vi vil være villige til at diskutere en udvidelse af de forskellige investeringsmuligheder, man har. Der er da flere af de ting, der nævnes, som det kan være ganske fornuftigt at give både ATP og Lønmodtagernes Dyrtidsfond mulighed for at investere i. Men vi finder, ligesom hr. Ninn-Hansen sagde før, at det bør diskuteres i en større sammenhæng. Vi har dog med tilfredshed noteret os, at man ikke tænker på at ændre på de grænser, der er for, hvor meget man må anbringe i det enkelte selskab, og i hvor høj grad man må binde fondenes kapital i den form for investeringer. Vi synes, det er meget tilfredsstillende, at man ikke søger ændringer dér. Det andet er som sagt ting, vi er villige til at diskutere.

Vi skal også foreslå arbejdsministeren, at han nu i en fart får den lille svips med indeksobligationerne på plads, og at vi så tager en grundig diskussion om de andre ting, før vi farer til lovgivning på det punkt.

Ole Henriksen (SF):

Socialistisk folkeparti kan tilslutte sig disse 2 ændringer i loven om dyrtidsfonden og om Arbejdsmarkedets Tillægspension. Vi mener, det er rimeligt, at man begge steder har de fornødne muligheder for at anbringe sine penge rundt omkring.

Vi er i modsætning til andre partier her i folketinget interesserede i også at udvide rammerne – det vil sige den 20 pct.s grænse, som eksisterer vedrørende anbringelse af formuen – så disse fonde kan anbringe flere af midlerne i de enkelte virksomheder. Det vil nok betyde, at vi vil stille ændringsforslag, når vi nu alligevel har en revision af loven. I de regnskaber, vi ser fra fondene, kan vi se, at man ligger helt oppe under loftet med disse pengeanbringelser, altså er oppe på de 20 pct. I flere tilfælde ville der givetvis være behov for at gå højere op, måske ikke så meget for at hjælpe dyrtidsfonden og ATP-fonden, men for at hjælpe det erhvervsliv, som

[Ole Henriksen]

man så gerne vil hjælpe rundt omkring. Når nu lovene alligevel er til revision, synes vi, man burde tage dette med og erkende, at der er behov for større spillerum for disse to fondsdannelser.

Vi kan tilsige et positivt arbejde i udvalget og vil altså forsøge at få disse ting rettet ind, samtidig med at loven alligevel er til revision.

Mogens Voigt (FP):

Arbejdsministeren er sikkert indstillet på, at repræsentanten for fremskridtspartiet vil gå op og sige, at vi stemmer imod dette forslag, men det er nu ikke helt sikkert. Vi vil, ligesom hr. Ninn-Hansen og hr. Ellemann-Jensen gav udtryk for, se på dette forslag i et større perspektiv, i en større sammenhæng. Jeg deler den opfattelse, der er kommet til udtryk hos både hr. Ninn-Hansen og hr. Ellemann-Jensen, og vi er i fremskridtspartiet lige så forundrede over den handle måde, direktøren for dyrtidsfonden har givet udtryk for i dag i Jyllands-Posten. Vi er i særdeleshed forundrede over, at han på forhånd siger, at han er rede til at købe til kurs 100. Vi er ikke sikre på, at disse obligationer kan holde sig på kurs 100.

Jeg har et enkelt spørgsmål her i dag, som jeg godt vil spørge arbejdsministeren om han kan besvare. I selve lovteksten i sidste del af § 1 har man ændret ordlyden, sådan at der nu står – lidt knudret og lidt uforståeligt, i hvert fald for mig –:

»Fondens årlige anbringelser i risikoprægede aktiver må ikke overstige et beløb, der svarer til 20 pct. af forøgelsen i det løbende regnskabsår af aktivmassen.«

Jeg vil godt spørge arbejdsministeren: hvorfor har man ændret teksten til dette fremfor det mere klare, hvor der ganske enkelt stod, at dyrtidsfondens aktiebesiddelse i samme selskab ikke måtte overstige 20 pct. af det pågældende selskabs aktiekapital. Ligger der et eller andet skjult eller fordækt i den tekst, der nu findes i begge lovforslagene? Det vil jeg godt have en besvarelse af.

Jeg vil i øvrigt sige til arbejdsministeren, at vi selvfølgelig i udvalgsarbejdet vil stille en række spørgsmål. Jeg tror, at resultatet af udvalgsarbejdet vil være, at vi i hvert fald kan støtte det afsnit, der drejer sig om at give

fondene mulighed for at investere i indeksobligationer.

Grethe Kindberg Jørgensen (CD):

Disse to lovforslag indebærer den mulighed, at ATP-fonden og Lønmodtagernes Dyrtidsfond på frivilligt grundlag kan gå ind og anbringe midler i risikoprægede aktiver til gavn for erhvervslivet.

Jeg har ligeledes bemærket mig, at forøgelsen i det løbende regnskabsår ikke må overstige 20 pct. af aktivmassen, hvilket også er helt i CDs ånd. Om der er ting, der eventuelt skal ændres – som omtalt af andre ordførere her i tinget – mener jeg er noget, vi kan se på i udvalget.

Ellers skal jeg ikke komme nærmere ind på forslagene, men tilsige dem CDs positive udvalgsbehandling.

Lone Dybkjær (RV):

Som andre ordførere har været inde på, drejer lovforslagene sig dels om anbringelse af indeksobligationer, dels om en udvidelse på andre områder.

Vi har ikke nogen bemærkninger til forslaget om indeksobligationer og mener, at det bør gennemføres, sådan som andre også har været inde på. Vi har heller ikke bemærkninger til ændringerne i lov om Lønmodtagernes Dyrtidsfond, for så vidt angår anparter, men vi er derimod mere betænkelige, når det drejer sig om Arbejdsmarkedets Tillægspension. Det vil vi se nærmere på under udvalgsarbejdet, som jeg forstår vil blive intensivt.

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Jeg vil gerne sige tak til det store flertal her i folketinget, der har taget positivt mod forslagene, som de ligger fra regeringens side.

Jeg kan over for fru Grethe Kindberg Jørgensen helt bekræfte, at det, det drejer sig om, er at give mulighed for de to bestyrelser til inden for de grænser, der her er skitseret, selv at træffe afgørelse om, i hvilket omfang de vil placere midler aktivt i erhvervslivet, altså en rent frivillig ordning i forhold til de to bestyrelser.

Jeg er selvfølgelig glad for, at hr. Ninn-Hansen og hr. Ellemann-Jensen var positive over for spørgsmålet om indeksobligationer – det gjaldt også hr. Mogens Voigt – men jeg

[Arbejdsministeren]

havde måske lidt svært ved at forstå, hvorfor hr. Ninn-Hansen og hr. Ellermann-Jensen var betænkelige ved at foretage en tilpasning i reglerne om anbringelsesmuligheder for dyrtidsfonden og ATP på linje med det, der blev gennemført af et stort flertal her i folketinget for pensionskassernes og forsikrings-selskabernes vedkommende. Jeg håber imidlertid ikke, at disse indlæg vil føre til en helt urimelig forskelsbehandling mellem Lønmodtagernes Dyrtidsfond og ATP på den ene side og andre lignende institutioner på den anden side.

Er der et ligestillingsproblem på andre områder, er vi selvfølgelig parate til at drøfte det i udvalget. Det har altid været sådan, at ATPs regler om anbringelse nøje fulgte de regler, der gjaldt for pensionskasser og forsikrings-selskaber, og det har også været et flertals opfattelse her i folketinget, at LD-fondens anbringelsesmuligheder skulle svare nøje til ATPs eller i hvert fald ligge meget tæt op ad ATPs regler.

Jeg skal til hr. Ellemann-Jensen, som jo kritiserede den langsommelige behandling, sige, at demokrati kan være en besværlig mekanisme at operere med. Vi kunne sagtens have fremskyndet dette forslag, hvis vi havde sagt af hensyn til hurtighed og effektivitet, at vi så stort på, hvad bestyrelsen i ATP og bestyrelsen i Lønmodtagernes Dyrtidsfond mente om lovgivningen, men det er der altså ikke tradition for på arbejdsmarkedet. Når de bestyrelser, som er givet et ansvar, og hvor en række personligheder fra både lønmodtagerside og erhvervsside er repræsenteret, ønsker tid, må der gives dem den fornødne tid. Vi fremsatte forslaget over for de to fonde kun få dage efter, at industriministeren over for os havde oplyst, at det var nødvendigt med lovgivning, og vi fremsatte lovforslaget for folketinget dagen efter, at vi havde fået svaret fra ATPs bestyrelse. Det kan vel næsten ikke gøres hurtigere, medmindre man altså er parat til at se stort på, hvad bestyrelsesrepræsentanterne mener.

Jeg skal i øvrigt fremhæve, at der i LDs bestyrelse er 100 pct. tilslutning til forslagene, at der i ATPs bestyrelse er enstemmig tilslutning til forslaget vedrørende indeksobligationer og alene betænkeligheder fra arbejdsgiverside vedrørende spørgsmålet, om man tilstrækkelig grundigt har overvejet alle aspekter af de nye anbringelsesmuligheder,

men altså ingen principiel modstand mod den tilpasning, der her sker.

Jeg håber meget på et positivt og grundigt udvalgsarbejde.

Ninn-Hansen (KF):

Adgangen til at investere i indeksobligationer er vi jo enige om, altså ændringen i lovforslag nr. L 174 af bestemmelserne i § 26, stk. 2, litra a og b. Den kan arbejdsministeren få igennem i eftermiddag, hvis han kan foranledige en anden- og tredjebehandling. Det skal der ikke være nogen tvivl om. Så kan fondene gå hen og købe op.

Jeg går ud fra, at når arbejdsministeren ikke udtaler sig om mulighederne for at opkøbe, før loven er ændret, så er det, fordi jeg opfattede arbejdsministeren rigtigt, og at vi har regeringens garanti for, at så længe der ikke er gennemført en lovgivning, der er trådt i kraft, kan man ikke gå ud og købe disse obligationer. Det afhænger helt af regeringen, hvornår man vil have det igennem. Det kan man få hurtigt.

Derimod kan det ikke gå så hurtigt med den anden del af det. Arbejdsministeren sagde selv: der skal ikke være nogen urimelig forskelsbehandling. Hr. Ellemann-Jensen og jeg har påpeget en forskelsbehandling, og nu vil vi gerne have tingene klaret. Vi skal have industriministeren ind i billedet. Det vil industriministeren komme, hvis man opretholder forslaget på det punkt og sagen skal til udvalgsbehandling. Jeg er selvfølgelig glad for arbejdsministerens bemærkninger om, at der ikke skal være nogen urimelig forskelsbehandling. Jeg går ud fra, at dette også må omfatte investeringsforeninger, så de skal have samme ret til at anbringe midler i de enkelte virksomheder, som man ønsker fra regeringens side at dyrtidsfonden og ATP-fonden skal have. Men allé disse ting kan vi tage op i udvalget, og det bliver de. Selv om vi meget gerne vil se arbejdsministeren, kan jeg se, at der er vældigt behov for, at vi også får industriministeren med ind i de drøftelser – og måske endda skatteministeren, med alle de trusler, der i i øjeblikket rettes imod fonde.

Ellemann-Jensen (V):

Jeg vil sandelig ikke bebrejde arbejdsministeren, at han vil høre de involverede besty-

[Ellemann-Jensen]

relser, før han laver lovgivning. Det kunne jeg ikke drømme om. Det, jeg vil bebrejde regeringen er, at man farer ud og laver en lovgivning om indeksobligationer. Fra starten har man sagt, at blandt køberne til disse indeksobligationer skal især være sådan noget som ATP og Lønmodtagernes Dyrtingsfond. Det indgik meget stærkt i argumentationen for, at der overhovedet ville være et marked for de indeksobligationer. På den baggrund farer man ud og laver de indeksobligationer – de er, som jeg nævnte, på markedet allerede i dag – men man glemmer at undersøge, om lovgivningsgrundlaget for, at de pågældende fonde må købe dem, er i orden. Det kommer man først med nu her bagefter. Det er for tyndbenet en undskyldning, at man først skulle høre bestyrelserne. Man kunne have koordineret det arbejde. Det har man ikke gjort, og det er for dårligt.

Det fremgår nu, at det altså ikke er en enig ATP-bestyrelse, der er kommet til regeringen og har bedt om at få udvidet mulighederne for placering af midlerne. Det kunne arbejdsministeren ærlig talt godt have sagt til os noget tidligere, for som det står i hans fremsættelse, antydes det kraftigt, at det er en enstemmig henvendelse, der er kommet. Det er en trafik, arbejdsministeren har benyttet sig af før med bare at henvise til nogle ønsker et eller andet sted fra uden at gøre opmærksom på de modsatte synspunkter, der rent faktisk ligger i de henvendelser. Det er ikke særlig fair over for folkettingen.

Men henblik på, hvad man så må anbringe midlerne i, synes jeg ikke, der er nogen grund til, at vi snakker os mere væk fra hinanden end højst nødvendigt. Det er ved flere lejligheder, også fra arbejdsministerens side, blevet fremstillet, som om vi i venstre er modstandere af, at pensionsfonde, ATP, Lønmodtagernes Dyrtingsfond osv. må sætte penge i erhvervslivet. Den påstand vil jeg godt ramme en stor pæl igennem. Det er vi absolut ikke modstandere af, og vi er, som jeg sagde før, villige til at diskutere, hvordan man kan modernisere reglerne. Som hr. Ninn-Hansen siger, skal vi selvfølgelig også have industriministeren med i den debat, for det skal gennemarbejdes grundigt, og der er mange andre områder, der skal med.

Det, vi blot bestandig har ønsket at sikre os imod, er nye magtkoncentrationer og uhensigtsmæssige ændringer i ledelsesgrund-

laget for dansk erhvervsliv. Det er noget helt andet. Vi er ikke modstandere af, at de penge får mulighed for at blive anbragt erhvervsaktivt. Vi vil bare ikke have, at det bliver anvendt til fuldstændig at lave om på ledelsesstrukturen i dansk erhvervsliv.

Jeg vil efterlyse et svar fra arbejdsministeren på det spørgsmål, jeg rejste om den klare forskelsbehandling, der findes mellem direktører i pensionskasser og andre forsikrings-selskaber osv. og så Lønmodtagernes Dyrtingsfonds direktør. Han har ladet sig anbringe i forskellige bestyrelser. Er det en rimelig forskelsbehandling, hr. arbejdsminister?

Arbejdsministeren var heller ikke inde på de forlydender, der har været om, at Lønmodtagernes Dyrtingsfond allerede nu vil gå ud og købe indeksobligationer, selv om lovgrundlaget altså ikke er i orden.

Jeg må sige, at som en af dem, der pr. tvang har stående lidt penge i den dyrtingsfond, er jeg meget foruroliget over, at han, der skal investere mine tvangsanbragte penge, på forhånd går ud og siger, at han vil give kurs 100. Ja men hvis han kunne få dem for kurs 90, så er det mine penge, han sjusker med, og det vil jeg ikke finde mig i. Derfor skal jeg gentage venstres gamle forslag om, at alle vi, der har tvangsanbragte midler i Lønmodtagernes Dyrtingsfond, får mulighed for individuelt at tage dem ud, imod at vi binder dem erhvervsaktivt efter nogle nærmere regler, som vi tidligere har foreslået. Jeg må sige, at det forslag fra venstre er blevet endnu mere aktuelt, efter at Lønmodtagernes Dyrtingsfonds direktør nu åbenbart vil gå ud og sjaske med vores tvangsanbragte penge. Det kan der ikke være nogen rimelighed i.

Mogens Voigt (FP):

Jeg synes også, arbejdsministeren skøjtede let hen over isen i sin besvarelse. Der blev stillet en lang række konkrete spørgsmål til ministeren fra forskellige ordførere. Vi var nogle, der ikke gentog dem. Det fandt vi overflødig, men jeg gav udtryk for, at det var de samme spørgsmål, jeg havde ønsket at stille. Hvis ministeren gerne vil have et meget kompliceret udvalgsarbejde med mange stillede spørgsmål, masser af samråd osv., så for min skyld ingen alarm, men jeg kan ikke se

[Mogens Voigt]

andet, end at ministeren får travlt, når disse lovforslag skal træde i kraft den 1. juni.

Jeg stillede i hvert fald et helt præcist spørgsmål vedrørende lovteksten, og det kan da ikke være for vanskeligt for ministeren, da jeg går ud fra, at han selv har udarbejdet forslaget, lige at gå op og forklare mig, hvorfor man vil foretage denne ændring i sidste punktum i § 6, stk. 3, litra c, i loven om Lønmodtagernes Dyrtingsfond. Som jeg sagde i mit første indlæg, finder jeg, at den gamle tekst var væsentligt mere klar og forståelig. Det kunne ministeren da godt svare på her, så jeg ikke skal slæbe ham i samråd i arbejdsmarkedsudvalget.

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Jeg er overbevist om, at hr. Ninn-Hansen ikke bliver overrasket, når jeg siger til ham, at jeg ikke bliver fornærmet, hvis hr. Ninn-Hansen kalder industriministeren til samråd i arbejdsmarkedsudvalget om disse ting, men ligesom jeg anlægger en kollegial betragtning, beder jeg samtidig hr. Ninn-Hansen tale med den konservative ordfører, der på det konservative folkepartis vegne gennemtrawlede alle disse problemstillinger hele sidste år i folketingets erhvervsudvalg, sådan at man kan nyde godt af den viden, der findes i de forskellige grupper. Der er jo ingen grund til, selv om arbejdsløsheden er høj, at sætte unødvendigt arbejde i værk.

Det fører mig frem til dette, at det kan være meget morsomt at køre mig rundt på industriministerens område. Jeg beder i hvert fald meget om, at jeg får lov til at svare på hr. Mogens Voigts spørgsmål skriftligt, hvad der heller ikke er ualmindeligt. Jeg har lovet et positivt og et grundigt udvalgsarbejde. Heri ligger også et løfte om at besvare alle hr. Mogens Voigts spørgsmål i den positive ånd, hvori de er stillet. Det er altså kun en konsekvenslovgivning af noget, som folketinget har brugt megen tid og mange kræfter på at gennemarbejde.

Jeg har forstået på dagspressen – men jeg må tage alle mulige forbehold – at det, dyrtidsfondens direktør har gjort, er alene at stille køb af indeksobligationer i udsigt til levering efter 1. juni – med forbehold for, at lovgivningen bliver vedtaget. Om det er klogt eller uklogt, om det er lovligt eller ikke er lovligt, tør jeg ikke udtale mig om i dag, men

sådan har jeg forstået det fra dagspressen. Det er vel ikke helt ualmindeligt, at man køber på den måde, at man siger: hvis de og de forudsætninger går i orden, er vi indstillet på efter 1. juni, når tingene bliver lovliggjort, hvis regeringens lovforslag bliver vedtaget, at aftage de og de mængder. Men jeg kan selvfølgelig bekræfte over for hr. Ninn-Hansen, at det ikke vil være muligt rent faktisk at effektuere et sådant køb før efter lovens vedtagelse og ikrafttræden som angivet.

Det viser også, at der er lidt af et tidspres på folketinget. Jeg håber, at den omstændighed, at folketingets arbejdsmarkedsudvalg netop nu ikke har så stort et arbejdspress, skulle gøre det muligt at gennemføre et forholdsvis grundigt, men altså også hurtigt arbejde i udvalget, sådan at der – også af hensyn til afsætningen af indeksobligationer – ikke sker en uheldig forsinkelse på dette område.

Så må jeg selvfølgelig helt blankt afvise hr. Ellemann-Jensens påstand om, at vi skulle skjule noget som helst. Vi kunne aldrig komme godt fra at skjule, at der var forskellige holdninger i bestyrelsen, alene af den grund, at vi ved, at de bestyrelsesmedlemmer, som havde en anden holdning end det store flertal i bestyrelsen, selvfølgelig har kontakter her i folketinget, som også har haft ordet under denne debat i dag, og som derfor med det samme ville spørge: hvad mener de bestyrelsesmedlemmer? – vel kendende svaret. Det ville være fuldstændig ikke bare umoralsk, men direkte tåbeligt at fortie denne kendsgerning.

Jeg synes bare, man samtidig skal gøre sig klart, at det, arbejdsgiverrepræsentanterne har udtrykt betænkelighed ved, er den konkrete udformning af nogle enkelte formuleringer i lovforslaget. Måske lidt i samme retning, som hr. Ellemann-Jensen her antydede, men ikke princippet, som man faktisk er enig i, sådan har jeg i hvert fald læst den skrivelse, jeg har fået fra ATP.

(Kort bemærkning).

Ellemann-Jensen (V):

Arbejdsministeren vil åbenbart ikke svare på det, jeg bliver ved med at spørge om, nemlig dyrtidsfondens direktørs mulighed for at sidde i bestyrelser. Jeg vover en tredje gang at spørge – vær nu flink at svare, ellers

[Ellemann-Jensen]

stiller jeg spørgsmålet skriftligt i udvalget, det kan vi da også godt.

Men så vil jeg spørge arbejdsministeren, om ikke vi kan blive enige om, at opgaven for Lønmodtagernes Dyrtidsfond må være at anbringe midlerne så gunstigt som overhovedet muligt, gunstigt ikke for dem, der skal låne pengene, men gunstigt for dem, der har penge stående i dyrtidsfonden. Det tror jeg vi må kunne blive enige om.

Så vil jeg videre spørge, om det ikke er i strid med denne pligt, som også er nedlagt i lovgivningen, når dyrtidsfonden nu går ud og begynder at lave en forhåndsmarkedspleje af markedet for indeksobligationer, som kun kan gøre disse obligationer dyrere for køberne, end de ellers ville være blevet. Det kan da aldrig være dyrtidsfondens opgave at gå ud og sørge for, at indeksobligationerne bliver så dyre som muligt. Opgaven bør da være at varetage interessen for de lønmodtagere, der har penge stående i fonden, og sørge for at købe så billigt som overhovedet muligt. Kan vi ikke blive enige om det?

(Kort bemærkning).

Mogens Voigt (FP):

Det er kun ganske kort i forlængelse af hr. Ellemann-Jensens spørgsmål. Jeg er lige så bekymret for mine penge, som hr. Ellemann-Jensen er, og jeg deler endda ikke hr. Ellemann-Jensens optimisme i retning af, at de måske kan holde sig på kurs 90; jeg tror, de kommer endnu længere ned. Ministeren ved udmærket godt, at der kan være købt mange obligationer, inden udvalgsarbejdet kommer i gang, og inden spørgsmålene bliver sendt over, og derfor vil jeg gerne have at vide allerede i dag, om det er ministerens agt at lade direktøren for dyrtidsfonden købe indeksobligationer til kurs 100. Det vil jeg være meget bekymret for.

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Nu forstår jeg godt, at der næsten går en gysen igennem hr. Ellemann-Jensen, når han hører om mennesker, der anlægger et samfundssyn på deres dispositioner, og som, når de sidder og repræsenterer en milliardformue på vegne af nogle lønmodtagere, hvis primære interesser selvfølgelig er, at erhvervslivet kan trives og byggeriet foregå nogenlunde anstændigt, inden for den kreds af hensyn,

som lovgivningen angiver, og inden for de regler, der er opført, også anlægger en samfundsmæssig betragtning.

Jeg deler ikke hr. Ellemann-Jensens bekymring for den samfundsorientering, som Lønmodtagernes Dyrtidsfond har anlagt. Tværtimod mener jeg, at den er rigtig, men det er klart, at der er grænser for, hvad fonden kan foretage sig – der er et hensyn at tage til de fremtidige pensionister – og det går jeg ud fra som en given ting at den daglige ledelse for fondens bestyrelse selvfølgelig respekterer.

Så er der hr. Ellemann-Jensens interessante tanke om at uddele alle pengene til hver lille sparekassekonto for alle de millioner af indskydere, der er i fonden. Hvordan skal det foregå? Ja, pengene, som hr. Ellemann-Jensen med den enorme indsigt, han er i besiddelse af på kapitalmarkedets område, ved, ligger ikke i en stor bunke nede på direktør Holger Jensens kontor. De er for den største dels vedkommende rent faktisk placeret i lange papirer. Det, hr. Ellemann-Jensen altså foreslår, er, at dyrtidsfonden udbyder 12–13 mia kr. i lange papirer til salg på det åbne marked, hvorefter hr. Ellemann-Jensen får sit beløb tilsendt med posten, derefter anbringer det i sin lille sparekasse eller på bankkonto med visse bindinger og så udfolder sin egen selvstændige fondsadministration. Det er fantastisk – jeg synes, det er et humoristisk forslag – at det overhovedet skal tages alvorligt i en debat som denne på basis af lovforslag, der sigter mod det ganske fornuftige formål at give så store fondsdannelser som ATP og Lønmodtagernes Dyrtidsfond mulighed for at varetage de formål om aktiv placering i erhvervslivet, som et stort flertal her i folketinget ved tidligere lejligheder ved afstemning og ved tredje behandling allerede har taget stilling til.

(Kort bemærkning).

Ellemann-Jensen (V):

Nu prøver arbejdsministeren at latterliggøre tanken om, at hver enkelt lønmodtager selv skulle kunne disponere over de midler, der står i dyrtidsfonden. Sætte dem ind på en lille sparekassekonto har jeg ikke sagt; nej, anbringe dem erhvervsaktivt efter visse regler. Men arbejdsministeren behøver ikke at stå her og opfinde alle betænkeligheder;

[Ellemann-Jensen]

der foreligger rent faktisk et forslag til folketingsbeslutning om den sag, hvori vi ganske nøje har beskrevet en løsning af de praktiske problemer, der måtte opstå. Og det forslag har sågar været til behandling her i folketinget for et par samlinger siden, så hele den debat har vi haft.

Men det er da klart, at ministeren gerne vil tale om noget andet, for det, jeg spurgte om, var nemlig: hvilke regler er det, der skal gælde, når man i dyrtidsfonden skal anbringe de midler, som vi er nogle der har fået tvangsanbragt dér? Det kan da være meget rart og positivt og rundt at tale om samfundshensyn – det er jo plusord at tale om samfundshensyn – men det er et begreb, der, når vi begynder at kradsede lidt i det, viser sig at have et forskelligt indhold, alt efter hvilket samfundssyn vi har. Jeg er sikker på, at arbejdsministeren og jeg i nogle situationer vil se forskelligt på, hvad samfundshensyn egentlig er. Derfor ligger der heller ikke noget som helst sted i lovgivningen om dyrtidsfonden noget om, at man skal varetage samfundshensyn, når man skal anbringe midlerne.

Jeg vil bede ministeren forklare mig, hvor det skulle stå i loven, hvis det virkelig forholder sig, som han siger. Nej, det, man skal varetage, er sparernes interesser, og i den forbindelse vil jeg igen fastslå, at hvis man går ud og køber et stykke papir dyrere, end man ellers kunne have købt det, så varetager man ikke mine interesser som sparer, og så vil jeg bede ministeren sørge for, at jeg hurtigst muligt kan få mine penge væk fra det foretagende, hvor man i misforstået interesse for samfundshensyn ikke varetager mine interesser på betryggende vis.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Første behandling af:

Forslag til lov om opfyldelse af grundlovens § 75.

[Af Glistrup (FP) m. fl.]

(Lovforslag nr. L 170. Fremsat 30/3 82).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Ved dette forslag fra glistrupianerne er der tale om en genfremsættelse i næsten uændret skikkelse af et forslag, som fremskridtspartiet har fremsat 3 gange tidligere, og som folketinget har behandlet så sent som i folketings-samlingen 1980-81. Ved den lejlighed blev forslaget mødt med massiv modstand, ikke blot fra regeringen og socialdemokratiet, men fra samtlige øvrige partier i folketinget.

Bortset fra nogle kosmetiske ændringer i lovtæksten er forskellen fra de tidligere forslag blot en udvidelse af de i forvejen overdimensionerede bemærkninger til forslaget. Der er her tilføjet yderligere 6 sider journal-læsning for folk, der er interesserede i at forstå den bag ved fremskridtspartiet liggende sindstilstand.

Jeg kan minde om, at forslaget i korte træk går ud på at afvikle det nuværende arbejdsløshedsforsikringssystem og i sin videre konsekvens hele det eksisterende arbejdsmarkedssystem. I stedet overlades det til kommunerne og socialministeren at forvalte et system, hvorefter ledige og andre med akutte pengeproblemer én gang i døgnet mønstrer på kommunale fremmødesteder – det kan være op til 500.000–600.000 mennesker om dagen – og modtager dagens almisse mod enten at blive tvangsudskrevet til arbejde, som i væsentligt omfang nu udføres af offentligt ansatte på normale løn- og ansættelsesvilkår, eller blive udlejet til private virksomheder på bedste trællebørsmånér. Jeg ved, hr. Glistrup ikke bryder sig meget om udtrykket slavemarked, så jeg bruger den mere neutrale betegnelse trællebørsmånér.

Arbejdsformidlingsvirksomhed i øvrigt overlades til det private initiativ. De stakkels mennesker, som efter dette systems indførelse ikke kan skaffe sig tilstrækkeligt til dagen og vejen, får adgang til social bistand, for så